

Conceptnota Burgerparticipatie

Inleiding

- De zogenaamde '*Crisis van de Democratie*'
- Goed functioneren van politieke instellingen
- 3 sporen naar democratische vernieuwing:
 - betere verkiezingen
 - sterker maken van het parlement
 - meer betekenisvolle burgerparticipatie

Analyse

Legitimiteit

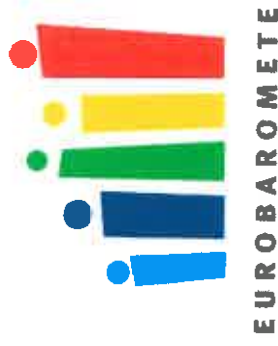
Meer burgerparticipatie

Burgerparticipatie is geen tovermiddel

Legitimiteit

Steun voor de democratie of democratische praktijk is steeds aanwezig

Er is een groot draagvlak voor meer inspraak van burgers en meer directe democratie

Meer burgerparticipatie (I)

Impact van maatschappelijke ontwikkelingen op politieke bestel.

samenleving wordt alsmäär **horizontaler** politieke instellingen en procedures voldoen niet meer aan burger-verwachtingen.

De burger is **niet langer passief**, het nieuwe en actieve burgerschap leidt tot andere politieke eisen.

Kortom: er is nood aan meer **burgerparticipatie**.

Meer burgerparticipatie (2)

Initiatieven om burgers meer en beter te betrekken bij het beleid verdienen onze steun. zeven redenen

1. **betrokkenheid** en interesse van burgers bij het beleid neemt toe.
2. verhogen het **vertrouwen** van mensen in politici en politieke instellingen.
3. verhogen het **sociaal kapitaal** in de samenleving.

Meer burgerparticipatie (3)

- 4 versterken **eigenaarschap** van burgers en stimuleren om verantwoordelijkheid op te nemen.
- 5 de **kwaliteit van de beleidsbeslissingen** kan toenemen door lokale kennis en ervaring van mensen te benutten.
- 6 ze verhogen ook het **draagvlak** van bepaalde beslissingen -> verhoogt de **efficiëntie**
- 7 meer burgerparticipatie = **meerwaarde** voor de werking van onze democratie.

Geen tovermiddel

Burgerparticipatie gebruiken,
met mate

Burgerparticipatie is een **aanvulling**, geen alternatief voor representatieve democratie

Het is een **drieluik**:

- Betere verkiezingen
- Sterker parlement
- Betekenisvolle burgerparticipatie

Verkiezingen, parlement en participatie

- Het **verkozen parlement** speelt een essentiële rol in ons democratisch systeem
- Een vaak gehoorde kritiek: een sterke participatie
- **Afschaffing** van allerlei elementen of procedures die de invloed van de partij boven die van de individuele burgers plaatsen
- Gekozen burgemeester, jaarlijkse verantwoordingsdag, afschaffing opkomstplicht.....

Betekenisvolle participatie (I)

- Burgers willen meer inspraak/invloed,
- Alleen verkiezing om de 5 jaar is niet genoeg
- De burger van de 21e eeuw is volwassen geworden
- Hij laat zich niet meer iets wijsmaken door de politiek of overheid, wil actief mee kunnen denken, discussiëren en zelfs mee-beslissen over belangrijke beleidsthema's

Betekenisvolle participatie (2)

Belangrijke randvoorwaarden:

1. Betrokkenheid vragen -> impact geven.
Alles staat of valt met 'het ernstig nemen'.
2. Duidelijke afspraken en dezelfde verwachtingen
voor zowel burger als overheid.
3. Voldoende tijd en middelen en professionele
communicatie- en procesbegeleiding.
4. Representativiteit: iedereen de kans mee te doen.

Voorstellen

3 categorieën

- Lokaal experimenteren, Vlaams ondersteunen
- Waaier aan mogelijkheden, nood aan maatwerk
- Tweerichtingsverkeer, ook overheid naar burger

I. Lokaal experimenteren, Vlaams ondersteunen

Een professioneel kader

Vlaanderen kent tal van kenniscentra,
geen extra organen of instituten oprichten

Voorstel:

Start een kenniscentrum '**democratische vernieuwing**' die de rol van kennismakelaar en procesbegeleider kan spelen met het oog op de verdere ontplooiing van meer democratische vernieuwing.

2. Tweerichtingsverkeer, ook overheid naar burger

Maximale transparantie zorgt voor het noodzakelijke vertrouwen tussen de overheid en de burger.

Informatie-asymmetrie wegwerken

Voorstel:

Keer het decreet **openbaarheid van bestuur** om, waardoor alles actief openbaar wordt tenzij er gegronde argumenten tegen zijn.

3. Waarier mogelijkheden, nood aan maatwerk (I)

One size fits all? Nee,

Burgerparticipatie is per definitie **meervoudig** van aard.

Diversiteit is belangrijke troef, maar gebruik van instrument moet weloverwogen zijn. Instrument en doelstelling van de beoogde burgerparticipatie moeten elkaar vinden.

Voorstel:

Burgerinitiatieven meer ondersteunen en hen een volwaardige plaats geven naast of **in plaats van formele adviesraden**.

3. Waaiër mogelijkheden, nood aan maatwerk (2)

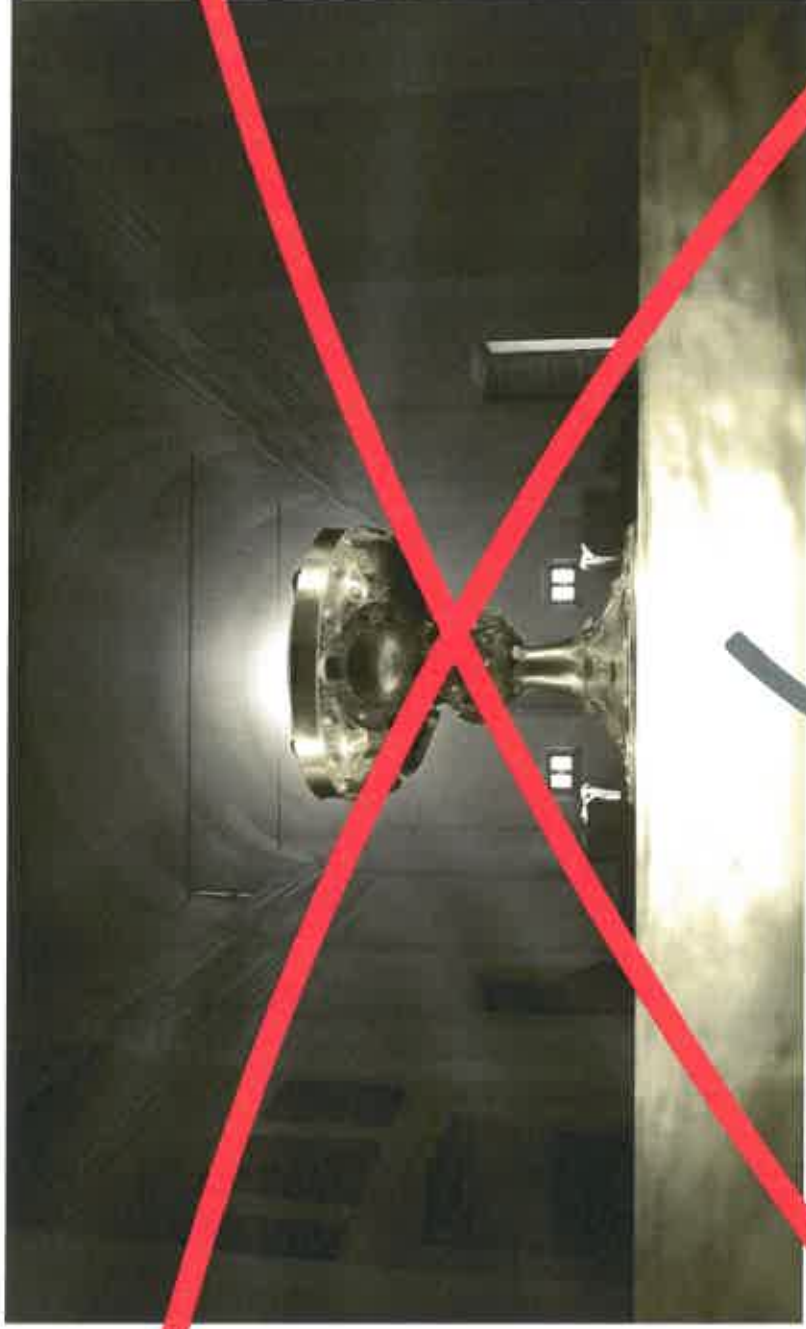
Voorstel:

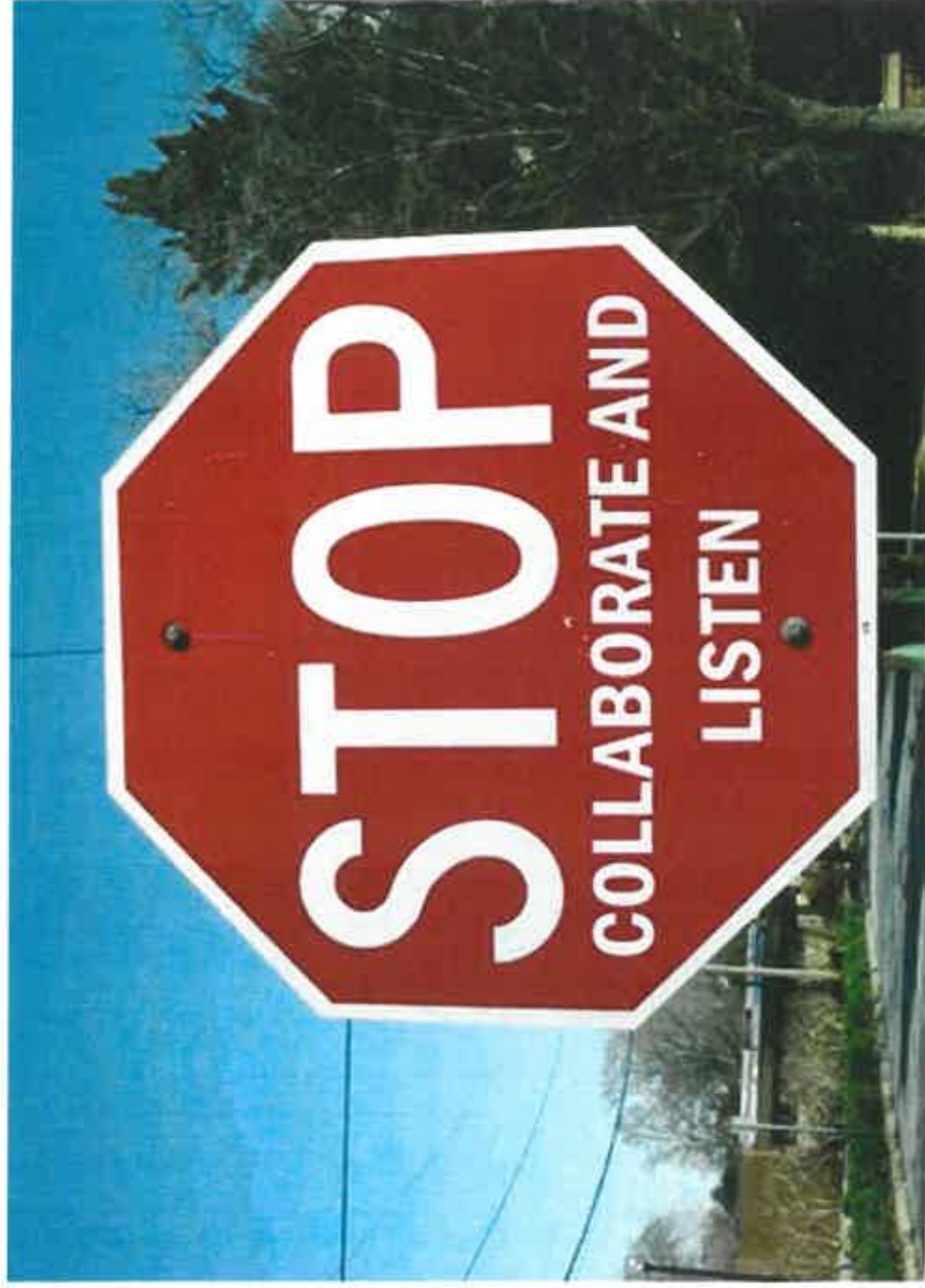
Steden en gemeenten organiseren een **burgerbegroting** voor een deel van hun middelen. Organisatie van een burgerbegroting op Vlaams niveau moet onderzocht worden.

Voorstel:

Burgers met steun van 100.000 mensen kunnen resoluties indienen. Als de regering geen initiatief neemt, legt ze uit waarom. Het Vlaams Parlement moet de mogelijkheid hebben om hierover een **volksraadpleging** te organiseren.

REFERENDA: De ultieme handrem

Conceptnota Burgerparticipatie

